PRZEMYSŁ GRAFICZNY

ORGAN RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, ŚWIĘTOKRZYSKA 11 TELEFON 195-52

WYCHODZI PIĄTEGO I DWUDZIESTEGO KAŻDEGO MIESIĄCA

KONTO W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCIOWEJ 8765 W WARSZAWIE

ROK II WARSZAWA, 5 MAJA 1925 Nr 9

KALKULACJA ROBÓT DRUKARSKICH

patrz Nr. 8 z dnia 20 kwietnia 1925 r.

MASZYNY DO SKŁADANIA

Obliczanie własnych kosztów w dziale zecerni, omówione w poprzednich rozdziałach, należy uskuteczniać i w stosunku do innych oddziałów, a więc np. do maszyn z tą tylko różnicą, że każdą większą maszynę traktować należy jako oddzielny — sam w sobie — oddział. W szczególności dotyczy to maszyn do składania. Przytem jest rzeczą obojętną, jaki typ wchodzi w rachubę.

1. Amortyzacja

Obliczamy ją od sumy kapitału wyłożonego nietylko na samą maszynę, lecz i na wszystko, co jej dotyczy, a więc np. od kompletów matryc, zapasowych magazynów, pomocniczych aparatów, rezerwowych części na wypadek uszkodzenia, kaszt, regałów do kaszt matrycowych itd. W księdze inwentarzowej prowadzi się osobny rachunek maszyn do składania, na który zapisywać należy wszelkie wydatki poniesione na maszynę. Nie należy tu tylko wliczać kosztów nabycia, czyszczenia i przelewania metalu, który ma w tej księdze osobny rachunek. Obliczanie więc amortyzacji od sumy fabrycznej bez późniejszych dokupów, stosowane dość często, oparte jest na fałszywych podstawach, nie uwzględnia bowiem wielu niezbędnych jeszcze dla uruchomienia maszyn urządzeń, w których przecie lokuje się kapitał. Nie może tu być mowy również o szacowaniu na oko, mniej lub więcej przybliżonem do rzeczywistości, lecz musi być oparte na podstawie danych, notowanych w księdze inwentarzowej.

Dla tego działu amortyzacji należy przewidywać 10%. To znaczy innemi słowy, że urządzenie musi się po latach 10 całkowicie opłacić. W rzeczywistości trzeba się z tem liczyć, że po 10 latach dalsze patrącania idą na pokrycie niezbędnych napraw i konserwacji zużytej już maszyny.

2. Oprocentowanie kapitału zakładowego

I tu podobnie jak w rozdziale poprzednim uwzględniać należy sumę kapitału wyłożonego na całkowite urządzenie maszyny.

3. Pensje personelu technicznego i oprocentowanie kapitału obrotowego

W odróżnieniu od zecerni ręcznej, gdzie pozycja ta stanowi podstawę kalkulacji, w dziale maszyn do składania pensje personelu są tylko wydatkiem pobocznym, uważanym za koszty własne przy wytwórczości maszyny. Odpowiednio do stanu robót, należy zapisywać na rachunek ten koszty nietylko jednej, lecz drugiej i trzeciej zmiany, z przepisanemi cennikiem dopłatami za pracę na zmiany itd.

Pomijając wydział gazetowy, w którym produkcja roczna da się łatwo wypośrodkować i kalkulować, kapitał rzeczywiście potrzebny na pensje obsługi jest niewiadomy. Dlatego zalecam otwarcie tego rachunku, opartego na jednej zmianie, oraz rachunku pobocznego na ewentualną zmianę drugą i trzecią.

Z doświadczenia wiadomo dobrze, że najzyskowniejsze teoretyczne wielozmianowe obliczenia nic nie mogą nam powiedzieć, jeżeli niema rzeczywistej gwarancji, że maszyny będą w ciągu całego roku pracować na dwie, czy też na trzy zmiany. Dlatego też zakłady, już posiadające dawniej maszyny, chcąc być pewnemi zupełnej kalkulacji, muszą uciec się do pomocy statystyki pracy, prowadzonej na podstawie codziennych obliczeń (raportów).

Na podstawie raportu dane zestawiane są w liczby miesięczne, te zaś w roczne. Ogólne sumy godzin roboczych powinny być rozdzielone na godziny produkcyjne i nieprodukcyjne z czego łatwo będzie się można dowiedzieć, ile rzeczywiście produkcyjnych godzin w ciągu roku maszyna pracowała.

Suma ogólna godzin roboczych (produkcyjnych i nieprodukcyjnych) pozwala na dokładne obliczenie kwoty potrzebnej na wypłatę personelowi, wykazując w ten sposób jaki kapitał obrotowy musimy zarezerwować t. j. wprowadzić do oddziału maszyn do składania. Ustalenie liczby godzin produkcyjnych umożliwia obliczenie rzeczywistego kosztu robocizny za godzinę pracy na maszynie do składania.

4. Pensje (części ich) personelu pomocniczego

Ma to miejsce w tych przypadkach, gdy przelewawanie i czyszczenie metalu nie jest dokonywane bezpośrednio przez składacza maszynowego, podobnie jak i czyszczenie matryc i inne roboty poboczne. W oddziale z zwiększą ilością maszyn znajdzie zajęcie stale jeden pracownik niewykwalifikowany jako siła pomocnicza. W mniejszych zakładach czynności te uskutecznia pomocnik do noszenia form. Udział tych ludzi w pracy oddziału maszynowego należy przeto księgować osobno.

5. Amortyzacja i oprocentowanie motoru

o ile nie były one wliczone do sumy ogólnej kapitału wyłożonego na urządzenie oddziału maszynowego. Wysokość stopy ta sama: amortyzacji 10% i odpowiednie oprocentowanie kapitału.

6. Zużycie materjałów

Tu zaliczyć należy wydatki na smary, szmaty, opał do przetapiania metalu itd. oraz udział w papierze do odbijania korekt z układu maszynowego i udział pensji presera.

7. Metal

O ilości zużywanego przez maszyny do składania metalu panuje pośród właścicieli zakładów pewna nieświadomość rzeczy. Konieczność wyskładania odrazu nieraz całego dzieła zmusza do dokupywania coraz to świeżych ilości metalu. Dodać do tego jeszcze należy, że wskutek przetapiania zmniejsza się zarówno ilość jak i jakość metalu. Na podstawie obliczeń z praktyki stwierdzono, że każdorazowy przelew pochłania 7% wagi i pogarsza — wyjaławia — dobroć metalu. Na podstawie więc danych, zawartych we właściwym rachunku księgi inwentarzowej trzeba obliczyć, ile metalu znajduje się rzeczywiście w drukarni i sumę tę obciążyć 25% jako amortyzacją metalu i oprocentowaniem kapitału wyłożonego na metal do kalkulacji cen.

8. Lokal

Podobnie jak i w zecerni ręcznej, przestrzeń zajęta pod maszynę i najbliższe otoczenie należy obliczyć w metrach kwadratowych i dodać do ogólnego rachunku kosztów. Przy większej ilości maszyn w jednem pomieszczeniu, sumę tę należy rozdzielić na ilość maszyn.

9. Oświetlenie i opał

Podobnie, jak było mówione o zecerni ręcznej.

10. Napęd

Ilość zużytego prądu najlepiej obliczyć teoretycznie z pomocą elektrotechnika, mianowicie napięcie i zużycie prądu w ciągu jednej godziny. Sumę tę można następnie przemnożyć przez ilość godzin produkcyjnych w ciągu roku, otrzymanych z omówionej już wyżej statystyki raportów. Do pozycji tej dochodzi jeszcze gaz. Pożądanem jest posiadanie osobnego dla maszyn do składania licznika, wskazującego ilość zużytego gazu w ciągu określonego czasu.

11. Ubezpieczenia

Prócz ubezpieczeń, podanych już w dziale zecerni ręcznej, dochodzi tu asekuracja od uszkodzenia maszyny.

Również należy brać pod uwagę udział w wydatkach ogólnych podobnie jak w zecerni ręcznej oraz część wynagrodzenia zarządzającego.

Wszystkie podane na podstawie powyższych rachunków sumy należy teraz zliczyć przez dodanie i — tu jest właśnie najważniejsza funkcja, dająca nam wynik — rozdzielić na ilość produkcyjnych godzin w ciągu roku. Otrzymana stąd suma jest właśnie wskaźnikiem kosztów przypadających na 1 godzinę pracy produkcyjnej.

Pozatem uwzględnić należy jeszcze okoliczności następujące:

1) czy stan zatrudnienia, objęty statystyką w ciągu roku, jest normalny t. j. przeciętny, czy też wyjątkowo dobry lub zły. Dla naszego dokładnego wyliczenia niezbędny i jedynie miarodajny jest przeciętny stan zatrudnienia,

2) czy czas produkcyjny jest dokładnie wyodrębniony od czasu nieprodukcyjnego. Sprawdzenie tego możliwe jest na podstawie wypełnionych kartek obiegowych.

Kontrolę tę uskutecznia zarządzający. Uwidocznia się wówczas czy czas produkcyjny zapisany jest prawidłowo lub nie, bo gdy zbyt wiele godzin zapisanych jest jako nieprodukcyjne, tem wyższemi stają się godziny czasu produkcyjnego. Im mniej skupulatnie badana jest ta okoliczność, im więcej nieprodukcyjnych godzin zapisanych jest jako produkcyjne, tem niższą okaże się liczba godzin, ale też tem wyższemi okażą się wyniki maszynek do składania. Oznacza to innemi słowy, że do każdej poszczególnej roboty doliczane są większe ilości godzin, które przemnożone przez niższy wskaźnik, dadzą w końcu wyniki niepomyślne.

A teraz nie bez korzyści dla zainteresowanych będzie zaznajomienie, jak u nas odbywa się praca na maszynach do składania.

Wobec konkurencji między drukarniami, przyszliśmy wszyscy do przeświadczenia, że zakład, w obecnej dobie nie posiadający maszyn do składania, musi uledz w walce konkurencyjnej i to w bardzo krótkim czasie. Lecz, czy tenże sam los nie spotka i drukarnię, która, posiadając maszynki, nie będzie umiała na nich zaprowadzić pracy racjonalnej, to też jest znakiem zapytania.

Drukarnia, sprowadzając maszyny do składania, i to najlepszych, najnowszych typów, uważa, że już zrobiła wszystko i zabezpieczyła się od konkurencji.

Pogoń za rzeczami nowemi, chęć posiadania u siebie maszyn najnowszych konstrukcji, należy zawsze przyjąć z uznaniem, lecz przedewszystkiem pamiętać trzeba o tem, że każda maszyna będzie dawała zyski, o ile przeznaczy się dla niej pracę, odpowiadającą jej konstrukcji, wyposaży się ją dostatecznie w nieodzowne części zapasowe, i przedewszystkiem powierzy się ją rękom dzielnego i inteligentnego pracownika.

C. d. n. *Roman Mathia*

PAŃSTWOWE ZAKŁADY GRAFICZNE A PRZEMYSŁ PRYWATNY

W Nr. 6 naszego pisma, w artykule p. n. „Państwowy przemysł graficzny" daliśmy wyraz naszym poglądom na sprawę nadmiernej ilości drukarń państwowych oraz na szkodliwe ich współzawodnictwo z prywatnym przemysłem graficznym.

Do sprawy tej, tak żywo obchodzącej ogół naszego drukarstwa, wracamy jeszcze raz z racji otrzymywanych z wielu prowincjonalnych drukarń skarg, świadczących o tem, że warunki, w jakich obecnie się znajdują nietylko nie sprzyjają rozwojowi drukarstwa, lecz w wielu wypadkach wprost uniemożliwiają jego egzystencję.

Rozwój udoskonaleń technicznych za granicą w dziedzinie sztuki drukarskiej, czyni tak wielkie postępy, idzie w tak szybkiem tempie, że aby mu choć w części sprostać i przez konieczne inwestycje utrzymać nasz przemysł na należytym poziomie — niezbędnem jest otoczyć ten przemysł taką opieką, która mogła by mu zapewnić choćby najbardziej podstawowe warunki rozwoju. Niestety, Państwo opieki takiej na nasz przemysł nie rozciąga, a przeciwnie, upoważniając liczne drukarnie rządowe do przyjmowania zamówień prywatnych, stwarza warunki, które w wysokim stopniu pogarszają i tak już ciężką ogólną sytuację przemysłu.

I gdyby takie postawienie sprawy mogło zapewnić państwu jakieś istotnie wielkie korzyści! Ale przecież tak nie jest, nawet wprost przeciwnie! Drukarnie rządowe, powstałe ad hoc przy różnych ministerstwach i instytucjach państwowych, wiodą w większości wypadków, żywot pasorzytniczy. Niepłacąc podatków i korzystając ze specjalnych przywilejów, ciągną soki ze skarbu państwa, a doraźne sukcesy osiągane przez zdobywanie większych prywatnych zamówień są pod względem zysków tylko błyskotliwą, bałamutną fikcją.

Drukarnie rządowe w większości wypadków przynoszą Państwu straty, a prywatnemu przemysłowi ciężką szkodę, hamując jego rozwój; i zarówno nadmierna ilość tych drukarń, jak i konkurencja ich z prywatnemi drukarniami żadną miarą nie daje się usprawiedliwić gospodarczo. W jaki sposób w Niemczech układają i normują się stosunki prywatnego przemysłu do rządowych wytwórni, oraz w jaki sposób odbywa się stopniowa likwidacja zbytecznych przedsiębiorstw rządowych na korzyść rozwoju przemysłu prywatnego, poucza nas artykuł zamieszczony w Nr. 14 „Zeitschrift für Deutschlands Buchdrucker und verwandte Gewerbe" z dnia 17.II r. b. Dowiadujemy się zeń, że Państwowy Związek Niemieckich rzemiosł wystąpił do Ministerstwa Gospodarki Państwowej z zażaleniem na to, że samodzielne rzemiosła, a w tej liczbie i drukarnie prywatne, nie są należycie uwzględniane przy zamówieniach Ministerstwa Poczty, Kolei Żelaznych i Wojny, gdyż w wielu wypadkach zamówienia Ministerstw wykonywane są sposobem gospodarczym we własnych rządowych warsztatach. W odpowiedzi na to zażalenie Minister Gospodarki państwowej pismem z dn. 2.II r. b. Akt. U. Z. Nr. 3877 zapewnił Związek, że prowadzi nieustanne układy z odnośnemi Urzędami państwowemi i zarządami prowincji, mające na celu ograniczenie lub zgóła skasowanie wielu warsztatów rządowych, kładąc jednocześnie nacisk na jak najszersze popieranie przemysłu prywatnego przez zapewnienie mu zamówień i dostaw rządowych nawet w tych wypadkach, gdy ceny przemysłu prywatnego okazać by się mogły wyższemi od cen rządowych, a to z tej racji, że produkcja prywatna jest zawsze lepszą, a więc bardziej wartościową.

I pomimo, że resorty państwowe w postanowieniach swych nie mogą być zbytnio krępowane, a szczupłość rozporządzalnych kredytów zmusza je do wykonywania wielu robót we własnych warsztatach, gdzie oczywiście znajdują najdogodniejsze warunki pieniężne — skutki starań p. Ministra Gospodarki Państwowej nie dały na siebie długo czekać i nadmierne zakłady rządowe stopniowo są likwidowane. Pan Minister jednocześnie zaznacza, iż dla należytego osiągnięcia celu, uważa za rzecz pożyteczną dalsze ciągłe informowanie go i zawiadamianie o znamiennych pojedyńczych wypadkach, zagrażających rozwojowi prywatnych przedsiębiorstw.

Komentując powyższy list Ministra, — Redakcja Zeitschrift'u ze swej strony twierdzi, że właśnie szczupłość rozporządzalnych kredytów Ministerstw, powinna być dla nich hamulcem przeciwko otwieraniu własnych warsztatów, a szczególniej drukarń, których eksploatacja właśnie prowadzi do roztrwonienia tych szczupłych środków i z ekonomiczno - gospodarczego punktu widzenia nie wytrzymuje najmniejszej krytyki.

Niezależnie od starań u Ministra, Państwowy Związek Niemieckich Rzemiosł zwrócił się do delegatów od Rzemiosł do Sejmu Państwa (Reichstagu) aby przy obradach nad planem gospodarczym, mieli na uwadze sprawę warsztatów przy urzędach państwowych.

Tak jest w Niemczech. A u nas?

W cytowanym artykule czasopisma niemieckiego nie znajdujemy najmniejszej nawet wzmianki o tem, aby zakłady rządowe przyjmowały zamówienia prywatne, czyli że omawiana walka wywołaną została je-

dynie konkurencją na polu zamówień rządowych! O ile więc w gorszcm położeniu znajduje się nasz prywatny przemysł drukarski, który nie tylko nie otrzymuje dostatecznych zamówień rządowych, ale ponadto zmuszony jest jeszcze do walki konkurencyjnej z rządowemi drukarniami gdy chodzi o zamówienia prywatne!!

Taka niezdrowa konkurencja daje się dotkliwie we znaki prywatnym drukarniom we wszystkich niemal większych ośrodkach naszego Państwa.

Ostatnio Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Drukarń i Litografii w Łodzi zmuszony był wystosować w tej sprawie do Ministerstwa Skarbu memorjał, którego treść podajemy:

„Wobec ogólnego kryzysu gospodarczego przemysł drukarski w Łodzi przechodzi również silne przesilenie, które z wielkiemi trudnościami będzie można pokonać przy należytem poparciu naszego Rządu.

Przemysł nasz nie stoi jeszcze na wysokości zadania, gdyż brak mu nowoczesnych urządzeń, których Zakłady drukarskie wprowadzić u siebie nie mogą, bo brak im inwestycyjnych kapitałów.

Rząd nasz stara się wszelkiemi siłami rodzimemu przemysłowi pomagać, aby przetrwał ciężki kryzys gospodarczy, nasza branża zaś nie cieszy się żadnym poparciem, dlatego też wiele Zakładów jest prawie zupełnie bezczynnych, niektóre zaś z nich są nieznacznie zatrudnione.

W dużym stopniu wpływa na pogorszenie się sytuacji w drukarstwie ten fakt, że w naszym mieście od czasu wojny powstała duża Drukarnia Państwowa. która zamiast wykonywać tylko roboty państwowe, przyjmuje olbrzymie zamówienia prywatne i tym sposobem podrywa egzystencję prywatnych firm.

Drukarnia Państwowa, nie ponosząc tych wszystkich ciężarów podatkowych, któremi obarczone są Zakłady prywatne, ma możność utrzymania się zawsze przy najniższych cenach. Niezależnie od tego Drukarnia Państwowa może zysków wcale nie wykazywać lub nawet pracować z deficytem, a mimo to egzystencja jej w dalszym ciągu będzie utrzymana dzięki poparciu Państwa, które wszelkie niedobory pokrywa z podatków.

W innych krajach Drukarnie rządowe nie przyjmują robót prywatnych, gdyż Państwo nie chce podrywać egzystencji firm prywatnych dając im możność należytego rozwoju i podtrzymując tę tak ważną gałęź przemysłu, jaką jest drukarstwo.

W ostatnich czasach w Niemczech rząd zabronił wszelkim kooperatywom nauczycielskim drukowania książek na własny rachunek, aby nie podcinać egzystencji prywatnych zakładów.

Niniejszym zwracamy się z uprzejmą prośbą do Ministerstwa Skarbu o łaskawe wejrzenie w te anormalne stosunki, jakie się wytworzyły dzięki Drukarniom Państwowym i o wydanie zakazu tymże Drukarniom przyjmowania robót prywatnych.

Takie zarządzenie pozwoli nam nie tylko przetrwać ciężki kryzys w naszym przemyśle, ale również da nam możność rozwinięcia jeszcze więcej przemysłu drukarskiego.

Mamy nadzieję, że Ministerstwo Skarbu przychyli się do naszej prośby i w oczekiwaniu łaskawej odpowiedzi, pozostajemy

z wysokim szacunkiem.

(podpisy)

Sądzimy, że czynniki miarodajne wejrzą poważnie w sprawę tej szkodliwej konkurencji i zechcą przedsięwziąć właściwe środki aby postulaty naszego przemysłu (patrz Nr. 6 Przem. Graf. art. p. t. Państwowy Przemysł Graficzny) zostały w całej rozciągłości uwzględnione co bezwarunkowo przyniesie korzyść zarówno Skarbowi Państwa jak i naszemu przemysłowi.

H. B.

NIEFORTUNNY PROJEKT

Komitet ekonomiczny rady ministrów nosi się podobno z zamiarem zaliczenia aparatów fotograficznych, kinematograficznych i projekcyjnych, jak również przyborów fotograficznych do kategorji artykułów luksusowych, a co za tem idzie — nałożenia na te wszystkie przedmioty przy ich sprzedaży wysokiego luksusowego podatku.

Źródło i motywy tego nowego projektu łatwe są do odgadnięcia: fotografja w pojęciu autorów projektu jest zbytkiem, więc wszelkie aparaty i przybory mogą być wysoko opodatkowane tak, jak np. jedwabie, perfumy i t. p. artykuły.

Nad tym pomysłem warto się zastanowić. Każde zarządzenie władz państwowych o tyle przynosi korzyści, o ile jest racjonalne i zgodne z gospodarczemi interesami państwa. Otóż, mamy poważne wątpliwości, czy ten nowy podatek przyniesie państwu spodziewane dochody i czy dochody wpłyną z właściwego źródła.

Zasadniczy błąd projektu tkwi przedewszystkiem w zakwalifikowaniu fotografji jako zbytku. Czy rzeczywiście jest fotografja zbytkiem? Aby na to pytanie odpowiedzieć, wystarczy wymienić najważniejsze wypadki zastosowania fotografji.

A więc, w astronomji, medycynie, naukach i badaniach przyrodniczych, ekspertyzie sądowej, drukarstwie, kartografji, przemyśle graficznym (reprodukcyjnym), fotogrametrji, antropometrycznych badaniach bez fotografji nie można dziś kroku zrobić. Równie szerokie zastosowanie znajduje fotografja w lotnictwie, technice wojennej, przy udowadnianiu tożsamości na dokumentach osobistych, przy wykładach i odczytach (przezrocza). Fotografja jest więc dzisiaj pomocniczym środkiem technicznym równie uniwersalnym i niezbędnym, jak elektryczność.

Obłożenie aparatów i przyborów fotograficznych podatkiem luksusowym obciążyłoby przedewszystkiem instytucje rządowe (wojskowe i inne), oraz szkoły, towarzystwa naukowe, kulturalno - oświatowe, sportowe it. p. Przyczyniłoby się do wzrostu kosztów produkcji w przemyśle drukarskim, graficznym i fotochemicznym. Zaostrzyłoby kryzys przeżywany dziś przez fotografję zawodową i zabiłoby zupełnie fotografję amatorską.

Trzeba tu zaznaczyć, że fotografja amatorska jest pożyteczną i właściwą pod względem pedagogicznym rozrywką dla młodzieży i ludzi dorosłych, dając jednocześnie przygotowanie techniczne do pracy bądź w przemyśle fotograficznym, bądź w fotografji wojennej bez żadnych nakładów ze strony państwa.

Po wojnie fotografja amatorska jest w zaniku, bo inteligencja zbiedniała, a ludzie świeżo wzbogaceni nie gustują w tego rodzaju rozrywkach.

W rezultacie, podatek luksusowy od aparatów i przyborów fotograficznych dałby państwu niewielkie dochody, przyczyniłby się natomiast do zaniku fotografji amatorskiej i zawodowej i do kryzysu w przemyśle fotochemicznym z niewątpliwą szkodą dla interesów gospodarczych państwa.

W. L.

(Gazeta Poranna Nr. 116).

O KREDYT WEKSLOWY W BANKU PAŃSTWA DLA PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO

Rada Połącznych Organizacji Przemysłu Graficznego, w dniu 4 maja r. b. złożyła na ręce Dyrekcji Banku Polskiego następujący memorjał:

Do Szanownej Dyrekcji

BANKU POLSKIEGO,

w Warszawie.

„Sezon wiosenny każdego roku jest okresem przygotowywania przez wydawców książek szkolnych.

Okres ten dla przemysłu graficznego posiada znaczenie doniosłe, tembardziej iż ustaje podczas niego druk innych książek, nie wydawanych w lecie, jako sezonie dla księgarstwa martwym.

Nadzwyczaj ważną staje się wówczas dla przemysłu naszego sprawa możności udzielania kredytów wekslowych i korzystania z dyskonta.

Trudne położenie ekonomiczne kraju odbija się w sposób nader dotkliwy na przemyśle graficznym.

Mając liczne zobowiązania, w znacznej części zagraniczne, skutkiem wydatków inwestycyjnych na maszyny i artykuły techniczne niewytwarzane w kraju, a niezbędne dla osiągnięcia zdolności konkurencyjnej przemysł nasz znalazł się wobec faktu zmniejszenia zamówień, które niewątpliwie pójdzie dalej z powodu niemożności klijenteli naszej pokrywania zamówień gotówką, a z drugiej strony ograniczeń kredytu dla przemysłu graficznego w państwowych instytucjach kredytowych.

Przemysł nasz liczyć się musi również z faktem, że niemożność udzielania wydawcom kredytu dyskontowego musi skierować ich na drogę stosunków z zagranicznym przemysłem graficznym, pracującym w lepszych warunkach i chętnym do udzielania kredytów wydawcom naszym, którzy z przemysłem tym pośrednio dużo wszakże pracują i są mu znani.

W tych warunkach jedynie zdrowem i racjonalnem rozwiązaniem sprawy zarówno dla przemysłu graficznego, jak dla wydawców i dla zaspokojenia pilnych potrzeb społecznych, potrzeb szkolnictwa, jest sezonowe powiększenie w dwójnasób na okres pięciomiesięczny, kredytów z jakich korzysta przemysł graficzny.

Nie wątpimy, że Szanowna Dyrekcja w zrozumieniu palącej potrzeby naszego przemysłu, którą mieliśmy zaszczyt Jej przedstawić, raczy podwoić kredyty dla tych firm naszych, które z kredytów tych w Banku Polskim korzystają, jak również zechce wpłynąć na banki prywatne udzielające kredytu dyskontowego dla przemysłu graficznego, w kierunku powiększenia tychże.

Z wysokim poważaniem

V.-Prezes: (—) K. **Główczewski**

Sekretarz: **Tadeusz Rudnicki**

Sądzimy, że uwzględnienie tych dezyderatów mogło by być jedyną skuteczną bronią przeciwko importowi zagranicznemu i wielce skuteczną pomocą dla rozwoju rodzimego przemysłu.

KRONIKA

TRZECIA RATA PODATKU MAJĄTKOWEGO. Trzecia rata podatku majątkowego w wysokości ⅙ części całego podatku, prowizorycznie obliczonego w myśl art. 31 ustawy o podatku majątkowym z dn. 11 sierpnia 1923 r. oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. — ma być uiszczona w czerwcu r. b.; 3-cia rata podatku majątkowego łącznie z wpłaconemi poprzednio ratami i zaliczkami nie może przekraczać kwoty całego majątku, prowizorycznie ustalonej przy wymiarze 1-szej raty.

Zawiadomienia o wysokości 3-ej raty mają być doręczone płatnikom do dn. 6-go czerwca r. b. Od obliczenia 3-ej raty niema odwołania.

Ministerstwo Skarbu wyda w ciągu dni najbliższych rozporządzenie wykonawcze dla urzędów podatkowych i zgodnie z szacunkiem majątku we wszystkich grupach rozpocznie obliczanie wysokości tego podatku i zarządzi doręczanie płatnikom zawiadomień o wysokości przypadającego od nich na rzecz Skarbu Państwa podatku.

SKALA OGÓLNA PODATKU DOCHODOWEGO. W myśl ustawy z d. 18 marca r. b. (Dziennik ustaw Nr. 36, pozycja 242) podatek dochodowy wymierza się według następującej skali (w stosunku rocznym):

Stopień dochodu.	Wysokość dochodów w złotych:				Podatek w złotych:
1	ponad	1.500	do	1.550	31
2	„	1.550	„	1.600	33
3	„	1.600	„	1.700	37
4	„	1.700	„	1 800	41
5	„	1.800	„	1.900	45
6	„	1.900	„	2.000	50

Stopień dochodu.	Wysokość dochodów w złotych:				Podatek w złotych:
7	ponad	2.000	do	2.100	54
8	„	2.100	„	2.200	59
9	„	2.200	„	2.400	67
10	„	2.400	„	2.600	75
11	„	2.600	„	2.800	84
12	„	2.800	„	3.000	93
13	„	3.000	„	3.200	102
14	„	3.200	„	3.400	112
15	„	3.400	„	3.600	122
16	„	3.600	„	3.800	133
17	„	3.800	„	4.000	144
18	„	4.000	„	4.400	162
19	„	4.400	„	4.800	182
20	„	4.800	„	5.200	202
21	„	5.200	„	5.600	224
22	„	5.600	„	6.000	246
23	„	6.000	„	6 600	283
24	„	6 600	„	7.200	324
25	„	7.200	„	7.800	366
26	„	7.800	„	8.400	411
27	„	8.400	„	9.200	469
28	„	9.200	„	10.000	530
29	„	10 000	„	11.000	605
30	„	11.000	„	12.000	684
31	„	12.000	„	13.000	767
32	„	13.000	„	14.000	854
33	„	14.000	„	15.000	945
34	„	15 000	„	16.000	1.040
35	„	16.000	„	17.000	1.156
36	„	17 000	„	18.000	1.278
37	„	18.000	„	19.000	1.406
38	„	19.000	„	20.000	1.540
39	„	20.000	„	22.000	1.760
40	„	22.000	„	24.000	1.992
41	„	24.000	„	26.000	2.236
42	„	26.000	„	28.000	2.492
43	„	28.000	„	30.000	2.760
44	„	30 000	„	32.000	3.040
45	„	32.000	„	34.000	3.366
46	„	34 000	„	36.000	3.708
47	„	36.000	„	38.000	4.066
48	„	38.000	„	40.000	4.440
49	„	40.000	„	44.000	5.060
50	„	44.000	„	48.000	5.712
51	„	48 000	„	52.000	6.396
52	„	52.000	„	56.000	7.112
53	„	56.000	„	60.000	7.860
54	„	60.000	„	64.000	8.704
55	„	64.000	„	68.000	9.588
56	„	68.000	„	72.000	10.512
57	„	72.000	„	76.000	11.476
58	„	76 000	„	80.000	12.470
59	„	80.000	„	88.000	14.168
60	„	88.000	„	96.000	15.936
61	„	96.000	„	104.000	17.888
62	„	104.000	„	112.000	19.936
63	„	112.000	„	120.000	22.080
64	„	120.000	„	128.000	24.320
65	„	128.000	„	136.000	26.656
66	„	136.000	„	144.000	29.088
67	„	144.000	„	152.000	31.616
68	„	152.000	„	160.000	34.400
69	„	160 000	„	168.000	37.296
70	„	168.000	„	176.000	40.304
71	„	176.000	„	184.000	43.424
72	„	184.000	„	192.000	46.656
73	„	192.000	„	200.000	50.000

Przy dochodzie ponad 200.000 złotych podatek wynosi 50.0000 zł. i oprócz tego 2,000 zł. od każdych pełnych 8.000 zł. ponad 200.000 zł.

Do podatku dolicza się ponadto, o ile chodzi o dochody osób fizycznych i spadków nieobjętych:

ponad	200.000	zł.	do	300.000	zł.	1½%
„	300.000	„	„	400.000	„	2½%
„	400.000	„	„	500.000	„	4%
„	500.000	„	„	600.000	„	5½%
„	600.000	„	„	800.000	„	7%
„	800.000	„	„	1.000.000	„	9%
„	1.100.000	„	„	1.500.000	„	11%
„	1.500.000	„	„	2.000.000	„	13%
„	2.000.000	„	„			15%

od całego podlegającego podatkowi dochodu.

PODATEK DOCHODOWY OD UPOSAŻEŃ.

W myśl ustawy z d. 18 marca r. b. (Dziennik Ustaw Nr. 36, pozycja 242) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę pobiera się drogą potrącenia przy każdej wypłacie z uposażenia według skali następującej (w stosunku rocznym).

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych				Stopa procentowa podatku:
1	ponad	2.500	do	2.600	1.5 proc
2	„	2.600	„	2.700	1,6 „
3	„	2.700	„	2.800	1,7 „
4	„	2.800	„	2.900	1.7 „
5	„	2.900	„	3.000	1,9 „
6	„	3.000	„	3.100	2 „
7	„	3.100	„	3.200	2,1 „
8	„	3.200	„	3.400	2,2 „
9	„	3.400	„	3.600	2,3 „
10	„	3.600	„	3.800	2,4 „
11	„	3.800	„	4.000	2,5 „
12	„	4.000	„	4.200	2,6 „
13	„	4.200	„	4.400	2,7 „
14	„	4.400	„	4.800	2,8 „
15	„	4.800	„	5.200	2,9 „
16	„	5.200	„	5.600	3 „
17	„	5.600	„	6.000	3,1 „
18	„	6.000	„	6.400	3,2 „
19	„	6.400	„	6.800	3,3 „
20	„	6.800	„	7.200	3,4 „
21	„	7.200	„	7.600	3,5 „
22	„	7.600	„	8.000	3,6 „
23	„	8.000	„	8.800	3,9 „
24	„	8.800	„	9.600	4,1 „
25	„	9.600	„	10.400	4,3 „
26	„	10.400	„	11.200	4,6 „
27	„	11.200	„	12.000	4,9 „
28	„	12.000	„	13.000	5,3 „
29	„	13.000	„	14.000	5,7 „
30	„	14.000	„	15.000	6,1 „
31	„	15.000	„	16.000	6,5 „
32	„	16.000	„	17.000	6,8 „
33	„	17.000	„	18.000	7,1 „
34	„	18.000	„	19.000	7,4 „
35	„	19,000	„	20.000	7,7 „
36	„	20.000	„	22.000	8 „
37	„	22.000	„	24,000	8,3 „
38	„	24.000	„	26.000	8,6 „
39	„	26.000	„	28.000	8 9 „
40	„	28.000	„	30 000	9,2 „
41	„	30.000	„	32.000	9,5 „
42	„	32.000	„	34.000	9,9 „
43	„	34.000	„	36.000	10,3 „
44	„	36.000	„	38.000	10,7 „
45	„	38.000	„	40.000	11,1 „
46	„	40.000	„	44.000	11,5 „
47	„	44.000	„	48.000	11,9 „
48	„	48.000	„	52.000	16,3 „
59	„	52.000	„	56.000	12,7 „
50	„	56.000	„	60.000	13,1 „
51	„	60.000	„	64.000	13,6 „
52	„	64.000	„	68.000	14,1 „
53	„	68.000	„	72.000	14,6 „
54	„	72.000	„	76.000	15,1 „
55	„	76.000	„	80.000	15,6 „
56	„	80.000	„	88.000	16,1 „
57	„	88.000	„	96.000	16,6 „
58	„	96.000	„	104.000	17,2 „
59	„	104.000	„	112.000	17,8 „
60	„	112.000	„	120.000	18,4 „
61	„	120.000	„	128.000	19 „
62	„	128.000	„	136.000	19,6 „
63	„	136.000	„	144.000	20.2 „
64	„	144.000	„	152.000	20,8 „
65	„	152.000	„	160.000	21,5 „
66	„	160.000	„	168.000	22,2 „
67	„	168.000	„	176.000	22,9 „
68	„	176.000	„	184.000	23,6 „
69	„	184.000	„	192.000	24,3 „
70	„	192.000	„		25 „

LITERATURA FACHOWA

NIEZBĘDNA DLA KAŻDEGO DRUKARZA.

PODRĘCZNIK DLA SKŁADACZY RĘCZNYCH—Roman Mathia; stron 160, z przykładami i rysunkami w tekście **Cena zł. 5.—**

PODRĘCZNIK DLA SKŁADACZY MASZYNKOWYCH—Wacław Merkel; stron 96, z 24 rysunkami poszczególnych części „Linotypu" . . . . **Cena zł. 5.—**

PODRĘCZNIK DLA MASZYNISTÓW DRUKARSKICH — Ryszard Patyna; stron 64 z rysunkami w tekście. **Cena zł. 4.—**

UKŁAD TABELARYCZNY — Ryszard Patyna; stron 48 z licznemi przykładami w tekście . . . . . . **Cena zł. 3.—**

UKŁAD MATEMATYCZNY—Antoni Burkot; str. 24 **Cena zł. 2.—**

Pojedyncze egzemplarze **„GRAFIKI POLSKIEJ"** z roku 1921, 1922 i 1923 . . . . **Cena zł. 1.50**

KOSZTY ROBOCIZNY W PRZEMYŚLE DRUKARSKIM PRZED WOJNĄ I OBECNIE — Lucjan Bogusławski; stron 16 . . . . **Cena zł. 1.—**

Wydawnictwa powyższe są do nabycia w drukarni L. Bogusławskiego, Warszawa, Świętokrzyska 11. Wysyłka za zaliczeniem.

PŁACE PRACOWNIKÓW GRAFICZNYCH W WARSZAWIE

Z A W Ó D	Płaca tygodniowa	Za godzinę pracy
D R U K A R N I A:		
Składacze	96.40	2 09
Maszyniści	96.40	2.09
Pedalarze	72.30	1.57
Nakładacze wykwalifikowani .	48.20	1.05
Odbieraczki	11.55	0.25
Pomocnik drukarski wykwalifikow.	48.20	1.05
L I T O G R A F J A: (od 5/V do 5/VI)		
Maszyniści	98.10	2 13
Umdrukierzy	98.10	2.13
Rysownicy (grawerzy i chromolitografowie)	98.10	2.13
Nakładaczki	39.25	0.85
Odbieraczki	14.70	0.32
Szlifierze	49.05	1.06
Bronzownicy	49.05	1.06
Uczniowie w rok po wypisaniu . .	73.60	1.62
C Y N K O G R A F I A:		
Fotograf siatkowy	96.40	2.09
„ kreskowy	81.95	1.78
Kopiści	81.95	1.78
Trawiacze	96.40	2.09
Retuszerzy	96.40	2.09
Efekciarki	67.50	1.47
Korektorzy	96.40	2.09
Monterzy (wykwalifik. stolarze) . .	67.50	1.48
I N T R O L I G A T O R N I A:		
I a) kategorja męska	96 40	2.09
I b) „ „	89.65	1.95
II kategorja męska	81 95	1.78
III „ „	57 85	1.25
I „ żeńska	53.00	1.15
II „ „	33.75	0.73
III „ „	16.40	0.35
IV „ „	9.65	0.21

CENY ARTYKUŁÓW UŻYWANYCH W PRZEMYŚLE GRAFICZNYM W WOLNYM HANDLU HURTOWYM

NAZWA ARTYKUŁU	5/V 1925 za 1 klg. Zł.	gr.
PAPIERY:		
Kancelaryjny bezdrzewny .	1	22
„ drzewny . .	—	80
Drukowy matowy . . .	—	62
„ satynowany . .	—	70
„ ilustracyjny . .	—	90
Albumowy	—	85
Pocztówkowy kancelaryjny .	1	35
„ drzewny . .	1	—
Bristol	1	75
Czerpany	2	60
Kredowy	2	70
Skoroszytowy	1	20
Pakowy angielski . . .	—	85
Listowy	2	—
Pelour	1	90
Gazetowy rotacyjny . .	—	47
Słomkowy	—	75
FARBY CZARNE:		
Rotacyjna	1	05
Gazetowa	1	15
„ w puszkach . .	1	25
Dziełowa I	2	70
„ extra . . .	3	60
Akcydensowa I . . .	4	20
II . . .	3	60
Ilustracyjna 000 . . .	8	25
„ 00 . . .	6	80
„ 0 . . .	4	50
Piórowa I	8	50
„ II	6	80
„ do ręcznych pras. .	10	00
Undrurkowa.	10	00
FARBY BIAŁE:		
Biel przezroczysta . . .	4	25
„ kryjąca	3	70
„ kremserska . . .	4	15
FARBY NIEBIESKIE:		
Milori	12	50
Cesarska	6	40
Paryska	12	50
Niebieska afiszowa . . .	8	00
„ z połyskiem .	12	50
Seledynowa laka . . .	15	00
Niebieska trójbarwna . .	16	00
FARBY BRONZOWE:		
Sepia	3	20
Ugier	3	20
Terra di Sienna . . .	3	20
FARBY ŻÓŁTE:		
Chrom I (jasny śr.) . .	6	10
Chrom II	4	40
Żółta afiszowa . . .	4	40
„ trójbarwna . . .	10	50
FARBY CZERWONE:		
Cynober sztuczny . . .	9	55
Viktorja laka	7	60
Czerwona afiszowa . .	6	00
Uniwersal	12	20
Turecka	9	55
Helios	12	65
Karmin	18	50
Monopol	11	20
Kosmos	13	00
Geranium-carmin . . .	20	50
Krapp	18	00
Czerwona trójbarwna . .	18	C0
FARBY FIOLETOWE:		
Fioletowa afiszowa . .	10	60
Kopiowa fioletowa . . .	27	80
Fioletowa średnia . . .	17	80
„ czerwonawa . .	19	80
„ niebieskawa . .	16	30
FARBY ZIELONE:		
Zielona jedwabna . . .	8	60
„ afiszowa . . .	5	20
„ viridin . . .	15	00
METALE:		
Ołów miękki hutniczy 2 razy przetapiany	1	30

NAZWA ARTYKUŁU	5/V 1925 za 1 klg. Zł.	gr.
Cyna Banka	8	50
Antymon Regulus . . .	4	20
Metal do maszyn do składania angielski	2	08
SMARY:		
Nafta	—	345,
Oliwa do motoru . . .	—	35
Benzyna	—	63
POKOST:		
Pokost słaby	3	60
„ średni	3	75
„ mocny . . .	3	85
„ z połyskiem . .	6	25
MASA WALCOWA:		
Masa walcowa krajowa słaba	5	20
„ „ „ mocna	4	95
„ „ z domieszką .	6	00
„ „ wiedeńska .	7	00
FILCE do maszyn rotacyjnych szer. 175 cm. grub. 3 mm. mtr.	53	00
CERATA do maszyn litograf. cienka szer. 132 cm. metr .	7	00
gruba „ 120 „ „	18	00
„ „ 132 „ „	20	00
TAŚMA do maszyn płask. 4 mm.	—	07
„ „ „ rotac. 22 „	—	40
SZMATY do czyszczenia maszyn klg.		95
NUMERATORY nowe ręczne	—	
aut. 4 zmian 6 cyfr. sztuka	62	50
5 „ „	57	50
MATRYCE do stereotypji suche o form. 48×65 cm. szt.	—	54
„ „ 52×70 „ „	—	57
LINJE mosiężne cienkie, kropkowane i półtłuste klg.	17	00

C Z C I O N K I:

	do 25-75kg. za kg. zł.	75-150kg. za kg. zł.
Perl 5 . . .	10.00	—.—
Nonparel 6—7 . .	7.25	6.50
Petit 8—9 . . .	6.00	5.50
Garmont 10—11 .	5.50	5.00
Cycero 12 . . .	5.25	4.75

	od 150 do 250	Powyżej 250
Perl 5 . . .	—.—	—.—
Nonparel .6—7. .	6.25	5.75
Petit 8—9. . .	5.25	4.75
Garmont 10—11 .	4.75	4.40
Cycero 12 . . .	4.60	4.30

PISMA TYTUŁOWE:

w kompletach od 6 punkt. do 72 p.

6	punktów	za	kilogram	11.—	Zł.
8	„	„	„	9.50	„
10	„	„	„	8.25	„
12	„	„	„	8.—	„
16	„	„	„	7.75	„
20	„	„	„	7.50	„
24	„	„	„	7.25	„
28	„	„	„	7.—	„
36	„	„	„	6.50	„
48	„	„		6.25	„
60	„	„	„	6.25	„
72	„	„	„	6.25	„

KLISZE: cynkowe kreskowe 12 gr. za cm. kwadratowy
„ siatkowe 15 „ „
„ „ otrawiane 22 „ „
minimum 50 cm. kwadrat.
Klisze 2-u tonowe — 80 gr. „ „
minimum kliszy 100 cm. kwadratowych.
Komplet 3-ch klisz do druku trójbarwnego 1 zł. 50 gr. za cm. kwadr. — takież otrawione 2 zł. 25 gr. Klisze na miedzi i mosiądzu 50% drożej.

SEKRETARJAT „RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO" mieści się w Warszawie, ulica Marszałkowska 143, m. 12, telefon 87-67 (lokal Towarzystwa zakupów dla przemysłu graficznego"). Godziny urzędowe codziennie 6—8 wieczorem.

P R E N U M E R A T A KWARTALNIE: Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 3 — O G Ł O S Z E N I A ZA TEKSTEM 1/1 STRONA ZŁ. 150 — 1/2 STR. ZŁ. 80 — 1/4 STR. ZŁ. 45 — 1/8 STR. ZŁ. 25. POSZUKIWANIE I OFIAROWANIE PRACY 50% TANIEJ.

PRZEGLĄD GRAFICZNY I PAPIERNICZY

Tygodnik poświęcony sprawom przemysłu graficznego, papierniczego, księgarskiego, introligatorskiego, przyborów biurowych i artykułów piśmiennych, stęplarni i przemysłów pokrewnych

wychodzi rok 6-ty

w Poznaniu jako organ Związku Zakł. Graf. i Wyd. na P. Z.

Prenumerata kwartalna 4.50 zł.

wł. przesyłki

PRZEGLĄD GRAFICZNY I PAPIERNICZY ROZCHODZI SIĘ NA CAŁĄ POLSKĘ

przedstawia więc

ZNAKOMITĄ SPOSOBNOŚĆ DLA REKLAMY

POZNAŃ STARY RYNEK 4

Maszyna do składania TYPOGRAPH-„UNIVERSAL"

używa się do układu:

GAZET
CZASOPISM
DZIEŁ
KATALOGÓW
KSIĄŻEK TELEFONICZNYCH i ADRESOWYCH
TABEL

i odlewa

LINJE, ORNAMENTY i REGLETY

do szerokości 30 cicero

FABRYKA MASZYN DO SKŁADANIA
TYPOGRAF G. m. b. H. BERLIN N. W. 87.

NADESZŁY FARBY DRUKARSKIE I OFFSETOWE

FIRMY

SPRINGER i MÖHLLER

W LIPSKU

Tow. Zakupów dla Przemysłu Graficznego S. A.

Warszawa, Marszałkowska Nr. 143

Adres telegr.: „ZAKUPGRAF" Telefon 87-67.

KUPIĘ

DWA LINOTYPY DWUMAGAZYNOWE „IDEAL"

W DOBRYM STANIE

Oferty składać do Administracji „Przemysłu Graficznego" pod „LINOTYPY"

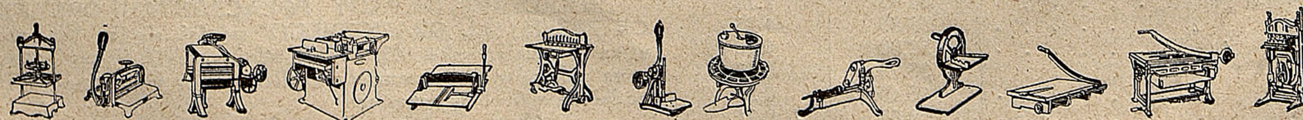

FABRYKA MASZYN „PAMVER"
T-wo Anonimowe
Bruxella (Belgja)
98, Ch. Ninove

NOWOŚĆ!

NAKŁADACZ AUTOMATYCZNY
„PAMVER"
(Patent am. Nr. 1.373.254)

Redaktor i Wydawca: LUCJAN BOGUSŁAWSKI.

Druk L. Bogusławskiego w Warszawie